

REKSTS UN FOTO: INDULIS BURKA

KONSULTĒJIS SIA KMT PROJEKTS VALDES LOCEKLIS MĀRIS STIPRAIS

Silts kažociņš līvānietei

Vēlos vairāk uzzināt par Līvānu tipa māju siltināšanu.

DAINIS G.

Plānojot Līvānu tipa mājas siltināšanu, vienmēr jāņem vērā ēkas paaugstinātā ugunsbīstamība. Tāpēc siltināšanai nav ieteicams izmantot viegli degosus siltinājuma materiālus, piemēram, putu polistirolu.

JA MĀJA APŠŪTA AR KIEGEĻIEM

Izpēmums būtu vien tad, ja ēka ir apšūta ar kiegeļiem un nolemts siltināt gaisa spraugu, ko parasti atstāja starp ēkas sienu un kiegeļu mūri. Tāpat nav vēlams izmantot termoputas, kas ir neelpojošs materiāls.

Līvānu tipa ēkas gaisa spraugu siltināšanai vislabāk izvēlēties speciālas ar grafita smēri apstrādātas putu polistirola lodītes, poliesterā granulas vai ekovatī.

Strādājot ar birstošu materiālu, pastāv iespēja, ka materiāls pilnībā neaizpildīs gaisa spraugu, tāpēc tā iestrādi labāk uzticēt pie redzējušiem speciālistiem.

Ja gaisa spraugai nevar pieķūt no bēniņiem, sienas ārējā daļā vajadzēs veidot nelielas atveres, lai materiālu spraugā iepūstu.

Siltināšanas izmaksas, izmantojot vienu kubikmetru ekovates un ieskaitot darbu, ir aptuveni 22–25 euro – atkarībā no vates

veida. Kubikmetra granulu iestrāde, ieskaitot darbu, bez līmes maksā ap 180 euro, ar līmi – 215 euro. Kubikmetrs granulu gan ir ļoti daudz. Piemēram, ja gaisa spraugas biezums ir 5 cm, sienas garums – 5 m, bet augstums – 3 m, gaisa spraugas tilpums ir 0,75 kubikmetri.

JA APŠUVUMA NAV

Ja ēka nav apmūrēta, siltināt var no ārpuses ar minerālvati. Nēmot vērā, ka ēka ir izgatavota no skaidu plāksnēm, tā, tāpat kā ikviens koka māja, ekspluatācijas laikā nedaudz maina savus izmērus. Tāpēc nav ieteicams siltināt ar cietās minerālvates plāksnēm, ko pēc tam pārkāj ar apmetumu. Pastāv iespēja, ka apmetums ar laiku nelielo svārstību dēļ plāsās.

Labāks risinājums – pie sienas no ārpuses stiprināt latojumu. Tā materiālam jābūt tikpat biezam kā siltinājuma kārtai. Starp latām ievieto, piemēram, lokšņu minerālvati. Tās biezums – vismaz 100 mm. Šāda biezuma minerālvate nopērkama, sākot no 2 euro par kvadrātmetru. Plānākai sienai siltinājuma kārtai var būt biezāka. Vati liek cieši pie sienas, neatstājot gaisa spraugu, jo materiāls elpo. Virs tā klāj vēja plēvi, turklāt tādu, kas paredzēta tiešam kontaktam ar siltinājuma materiāliem. Tad ir vēl viena gaisa sprauga, un visbeidzot – apdares dēļi.

Būtiski ir pareizi izveidot siltinājuma apakšējo malu. Lokšņu vate ar laiku var noslīdēt, tāpēc tās apakšējā mala jābalsta uz perforēta metāla profila. Tikpat svarīgi ir nepielaut mitruma iekļūšanu vates apakšējā daļā. Tāpēc gar visu apakšējo malu pēc apdares dēļ montāžas piestiprina lāseri. Tas pa ārsienu notecejušo lietusūdeni novadīs tālāk no ēkas.

Pastāv iespēja ēku siltināt arī no iekšpuses, taču tad būtiski samazinās dzīvojamā platība.

Siltinot ēku no iekšpuses, parasti izmanto minerālvati. Pie sienām skrūvē metāla vai koka profilus un tukšo telpu piepilda ar minerālvati. Profilu biezumam jāsakrīt ar siltinājuma biezumu. Virs siltinājuma klāj tvaika izolāciju un skrūvē gipškartona loksnes.

**Ierīkojot siltinājumu, obligāti
jāsakārto ventilācijas sistēma, lai
siltajam un mitrajam gaisam būtu,
kur izplūst no telpām. Pretējā
gadījumā veidosies nelabvēlīgs
mikroklimats, un sekas – pelējums
un veselības problēmas.**

Siltināšanas no iekšpuses var lietot arī ekovati vai mīkstās kokšķiedru plāksnes, kas ir elpojoši materiāli. Kokšķiedras plāksnes gan ir samērā dārgs materiāls – kvadrātmetrs 40 mm biezas plāksnes maksā aptuveni 6 euro.

AUKSTUMS VAR NĀKT ARĪ NO APAKŠAS

Aukstums Līvānu tipa mājā var ieklūt netikai caur sienām, bet arī caur grīdu. Nēmot vērā nelielo griestu augstumu gan pirmajā stāvā, gan ēkas pagrabā, racionālāk ir siltināt pamatus no ārpuses. Vienlaikus vērts izveidot pamatiem jaunu hidroizolāciju, jo padomju laikos būvētajām ēkām tā bieži vien bija ierīkota nekvalitatīvi.

Viens no populārākajiem materiāliem pamatu siltināšanai ir ekstrudētais putu polistirols. Šim materiālam ir laba spiedes noturība, un galvenais – tas nelaiž cauri siltumu. Protams, tas nav ugunsdrošs, lai gan, ieraktam zemē, atklātas liesmas nedraud pat teorētiski, to iespējams vien mehāniski sabojāt.

Stiprinot putu polistirolu, nedrīkst izmantot līmes, kuru sastāvā ir organiskie šķidinātāji, vai arī karstas mastikas. Virszemes daļai noteiktī nepieciešama apdare - flizes, apdares dēļi, apmetums vai tamliedzīgi materiāli.

Pamatu siltināšanai parasti lieto 50 mm biezas loksnes, kuras kārtēji divos slāņos, kas orientēti perpendikulāri viens otram. Kopējais siltinājuma biezums – 100 mm.

Vienas ekstrudētā putu polistiroila loksnes (50 x 585 x 1185 mm) cena atkarībā no ražotāja ir 3,5–4 eiro. Tādējādi viens kvadrātmētrs izmaksā aptuveni 5,2–6 eiro.

Darbu sāk, atrokat un rūpīgi notīrot pamatus. Uz notīrtās un nolidzinātās virsmas klāj kādu no bituma hidroizolācijas mastikām. To klāj biezā kārtā, īpaši aizpildot sīkos padziļinājumus. Pamata hidroizolācijas slānim varētu noderēt kāds no rullveida hidroizolācijas materiāliem, labāk tāds, ko pie pamatnes piekausē ar liesmu. Īpaša uzmanība jāpievērš iekšējiem un ārējiem stūriem pamatu un to pēdas savienojuma vietā. Klājums jāveido tā, lai gruntsūdens spiediens nevarētu ieklūt zem hidroizolācijas slāņa.

Kad hidroizolācija pabeigta, var ķerties pie ekstrudētā putu polistiroola plāksņu montāžas. Plāksņu stiprināšanai var izmantot speciālu limi. Ir nopērkams gan sauss maisijums, gan gatava mastika. Stiprināšanai var izmantot arī to pašu bitumena mastiku, ko lietojāt pamatu gruntēšanai. Vienīgais nosacijums – mastikai jābūt uz ūdens

bāzes. Tādi šķidinātāji kā acetons, benzols un dažādi spiriti bojā siltumizolācijas materiālu.

Plāksnes sāk līmēt no apakšas. Pamatu pazemes daļā nekādā gadījumā nav pieļaujams izmantot dažādas skrūves vai enkrus. Jebkurš no šiem stiprinājumiem sabojās hidroizolāciju un pavērs ceļu ūdenim! Plāksnes papildus stiprināt nav nepieciešams arī tāpēc, ka tās pie pamatiem piespiedīs grunts. Pamatu virszemes daļā gan šādus stiprinājumus var izmantot. Jāurbj tieši cauri siltumizolācijas slānim, betonā iedziļinoties 35–50 mm.

Ja starp plāksnēm palikušas spraugas, tās var aizpildīt ar montāžas putām, bet pēc putu societēšanas un apgrīešanas šuvju vietas apstrādā ar piemērotu bitumena mastiku. Pretējā gadījumā materiāla ieklūs ūdens.

Arī gruntī var būt ķīmiskas vielas, kas laika gaitā polistirola plāksnes var sabojāt. Lai no tā izvairītos, siltumizolāciju var pārklāt ar plānu līmes maisijuma kārtu, vispirms piestiprinot armējošu stiklķiedras sietu. Vēl var uzklāt viegla ruberoīda kārtu, loksnes stiprinot no apakšas uz augšu un pārlaižot vienu virs otras aptuveni 100 mm. Protams, var izmantot arī speciālas šim mērķim paredzētas membrānas.